

vereniging van
rekenkamers

Workshop

Van buiten naar binnen

Margriet van Tulder

Rob Paulussen

Welkom!

- Workshop: dus we gaan ook wat doen
- Andere manier van onderzoek met andere opbrengsten, niet een betere manier en betere opbrengsten
- Wel: we denken dat het een belangrijke aanvulling of verrijking is op wat we al goed doen
- Straks voor bij de borrel: levendige discussies over ‘theoretische saturatie als stopcriterium’

Twee vertrekpunten

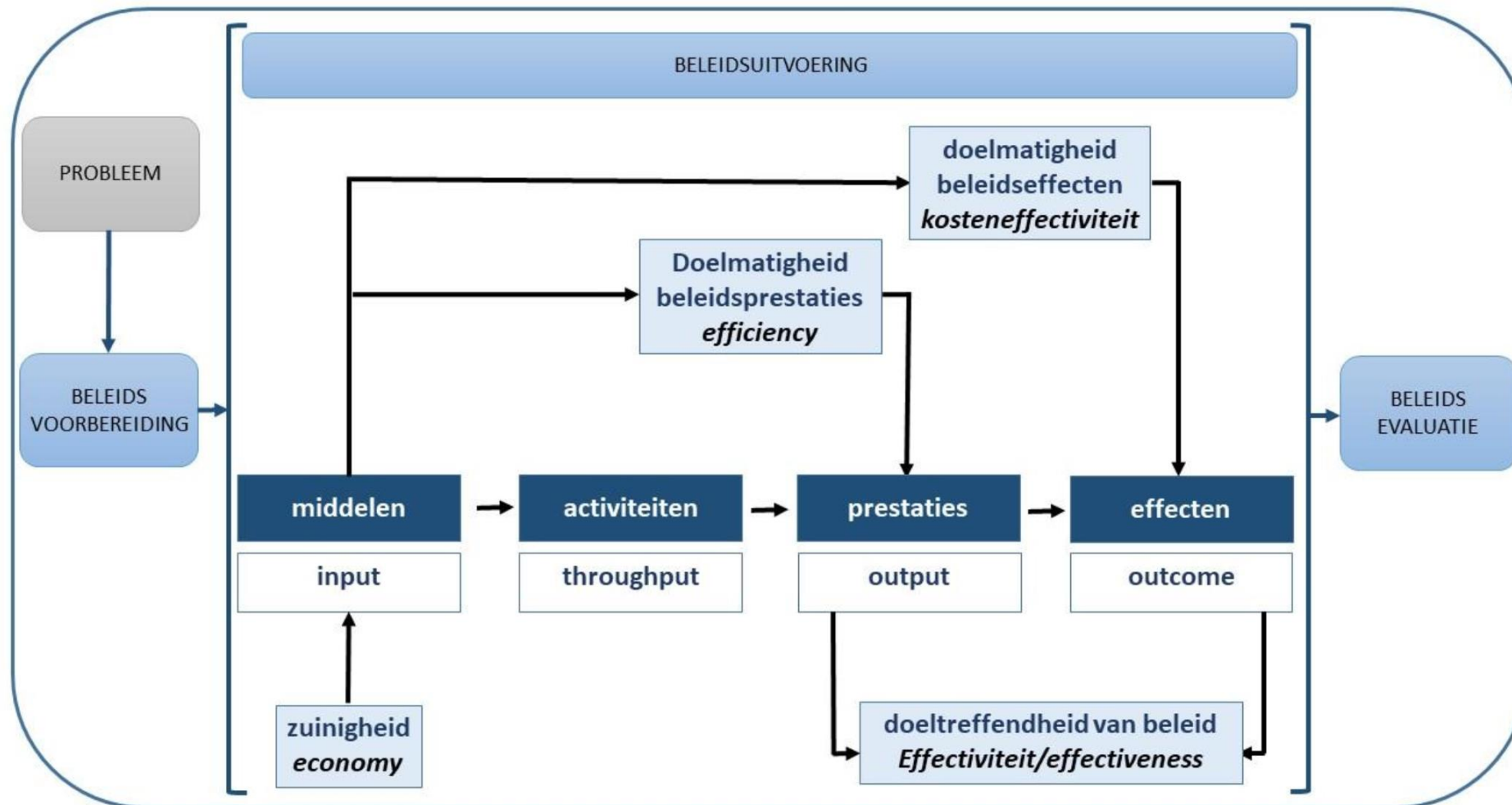
- **Beleid**

- Wet en regelgeving
- Beleidsnota's
- Doelen, middelen, activiteiten, prestaties, outcome

- **Samenleving (en uitvoering)**

- Maatschappelijke processen en uitvoering
- Problemen: belangen en percepties
- Percepties van het beleid en hoe daarmee om (te) gaan

1. Beleid als vertrekpunt

2. Samenleving als vertrekpunt

- Maatschappelijke processen en uitvoering
- Problemen: belangen en percepties
- Percepties van het beleid en hoe daarmee om (te) gaan

Beleid

Plenair

Je gaat onderzoek doen naar armoede.

- Wat leverde de vergelijking op
- Waarop baseer je de grens van je doelgroep?
(beleidsdefinitie, zelfidentificatie, gedrag of structurele positie?)
- Wat betekent dit voor je onderzoek?
 - Inrichting en methoden van onderzoek
 - Wat maakt het zichtbaar en wat blijft verborgen?

Plenair

Je gaat onderzoek doen naar armoede.

Voorbeeld

- Zelf gebruikten we ‘vindplaatsen van armoede’ als vertrekpunt, geen strakke definitie.
- Optekenen ervaringen van kerken, voedselbank, schuldhulpmaatje, sociaal werkers, scholen, (mensen in armoede)
- Lastigheden: je bent de ‘rekenkamer’, hoe krijg je toegang, hoe creëer je voldoende veiligheid, hoe voorkom je naar de mond praten

Onderzoek van buiten naar binnen

Anders onderzoek doen / inrichten:

- Je onderzoeksopzet mag veranderen tijdens de uitvoering van het onderzoek (emergent design)
- Je stopt (pas) als het doorvragen geen nieuwe informatie meer oplevert (theoretische saturatie als stopcriterium)
- Je houdt koerswijzigingen in het onderzoek bij in een beslislogboek, ook tbv de verantwoording (methodologisch memoing)

Synthese en verdere discussie

- Maak een bewuste keuze wat je als vertrekpunt gebruikt: start je buiten of binnen en waarom?
 - wat maak je zichtbaar en wat blijft verborgen?
 - welke kansen en risico's zijn er en hoe ga je daar mee om?
 - (hoe) krijg je toegang en wat is daarvoor nodig?
 - wat doe je (eventueel) zelf en wat eventueel uitbesteden?

Bij buiten:

- Behandel de onderzoeksopzet als een levend document, geen contract
- Welke implicaties zijn er indien het begeleiden van een extern bureau?
- Transparantie over koerswijzigingen versterkt, niet verzwakt, de geloofwaardigheid van het onderzoek.
- Kan je omgaan met een belangenveld waarin je als rekenkamer terecht kan komen.

Wat vind je aantrekkelijk aan het onderzoeken van buiten naar binnen?

En onthoud:

theoretische saturatie als stopcriterium